

Bezpečnostná správa

Bezpečnostná správa podáva komplexnú charakteristiku podniku umožňujúcu získať celkovú predstavu o jeho zameraní, umiestnení, činnostiach, o reálnych nebezpečenstvách, ako aj o službách, zariadeniach a opatreniach na bezpečnú prevádzku, prevenciu ZPH a pripravenosť na ich zdoľadovanie vrátane väzieb medzi jednotlivými časťami podniku alebo zariadeniami, ich vzájomného ovplyvňovania a vzťahu k okoliu.

Prevádzkovateľ podniku kategórie B predkladá bezpečnostnú správu okresnému úradu v sídle kraja v písomnej forme. Najmenej raz za päť rokov bezpečnostnú správu prehodnocuje, v prípade potreby ju aktualizuje. Ak ide o zmenu podniku, zariadenia, skladovacieho zariadenia, procesu alebo fyzikálnych vlastností alebo fyzikálnej formy alebo množstva nebezpečných látok, ktorá by mohla závažne ovplyvniť nebezpečenstvo vedúce k ZPH je povinný bezpečnostnú správu prehodnotiť, a ak je to potrebné, aktualizovať ju a informovať okresný úrad v sídle kraja.

Havarijný plán

Účelom vypracovania havarijného plánu je zabezpečenie včasnej a adekvátnej prípravy reakcie na ZPH alebo jej bezprostrednú hrozbu a mimoriadne udalosti. Havarijný plán je vnútorný havarijný plán a plán ochrany obyvateľstva.

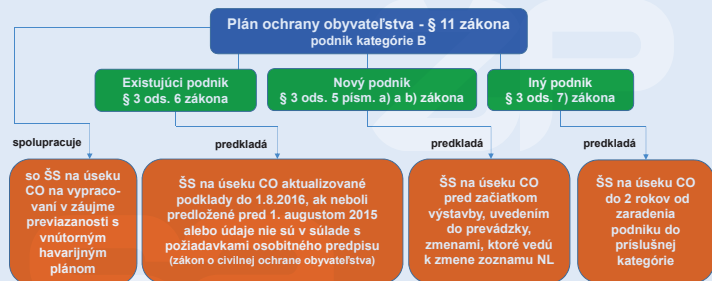
Vnútorný havarijný plán

Vnútorný havarijný plán obsahuje opatrenia, ktoré je povinný vypracovať prevádzkovateľ podniku kategórie B s cieľom zmierniť následky ZPH. Prevádzkovateľ je povinný najneskôr do 30 dní oznámiť okresnému úradu v sídle kraja vypracovanie vnútorného havarijného plánu, pravidelne vnútorný havarijný plán precvičovať, prehodnocovať a, ak je to potrebné, aktualizovať najmenej raz za tri roky. Precvičenie je potrebné oznámiť okresnému úradu v sídle kraja najmenej sedem dní vopred.

Plán ochrany obyvateľstva

„Vonkajší havarijný plán“ je dokument, ktorý obsahuje úlohy, opatrenia a postupy na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti, ako je aj ZPH. Prevádzkovateľ podniku kategórie B predkladá dokumentáciu orgánu zodpovednému za vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva (zákon Národnej rady SR č. 42/1994 Z. z. v znení zákona o haváriách) v rozsahu určenom týmto orgánom s cieľom zabezpečiť vzájomnú previazanosť vnútorného a vonkajšieho havarijného plánu.

Služba havarijnej odozvy

Prevádzkovateľ podniku kategórie B zabezpečí službu havarijnej odozvy v prípade splnenia ustanovení, ktoré sú uvedené v §12 odseku 1 zákona o haváriách. Vo vnútornom havarijnom pláne sa zohľadní akcieschopnosť služby havarijnej odozvy.

Domino efekt

Domino efekt je možnosť zvýšenia pravdepodobnosti vzniku ZPH alebo zhoršenia jej následkov v dôsledku vzájomnej blízkosti zariadení, podnikov alebo skupiny podnikov alebo umiestnenia nebezpečných látok. Jedným z cieľov je zvýšenie bezpečnosti v areáloch podnikov aj prostredníctvom vzájomného informovania sa. Register podnikov, susediacich podnikov alebo ich skupín, pri ktorých by sa riziko ZPH alebo následky ZPH mohli zhoršiť z dôvodu ich zemepisnej polohy alebo ich vzájomnej blízkosti a z dôvodu ich zásob nebezpečných látok, je súčasťou informačného systému prevencie ZPH.

Územné plánovanie

Orgány verejnej správy, ktoré vypracúvajú, obstarávajú alebo schvaľujú rozvojové koncepcie alebo územnoplánovacie dokumentáciu, alebo povoľujú stavby, zariadenia a iné činnosti, sú povinné zohľadniť ciele prevencie ZPH a obmedzovania následkov takýchto havárií na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok. Tieto ciele sa musia zohľadniť pri umiestňovaní nového podniku, zmenách v podnikoch, rozvoji územia vrátane dopravných trás, verejných priestranstiev a obývaných oblastí v blízkosti podnikov, keď ich umiestnenie alebo rozvoj môžu byť zdrojom vzniku ZPH, alebo môžu zvýšiť jej riziko či zhoršiť jej následky.

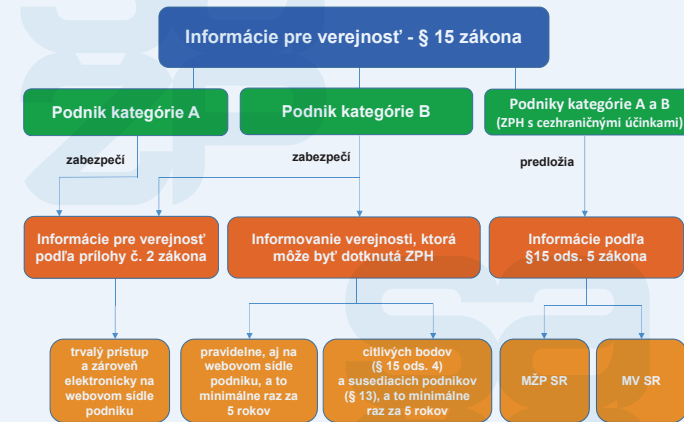
Potrebné je zabezpečiť dodržanie primeraných bezpečnostných vzdialeností medzi podnikmi kategórie A a podnikmi kategórie B, medzi podnikmi kategórie A a podnikmi kategórie B a inými stavbami, zariadeniami a činnosťami vykonávanými v okolí podniku, chránenými územiami a pod.

Informácie pre verejnosť

Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť trvalý prístup verejnosti k informáciám. Formu trvalého prístupu verejnosti k informáciám si zvolí sám, pričom je povinný zároveň zabezpečiť tento prístup elektronicky na svojom webovom sídle.

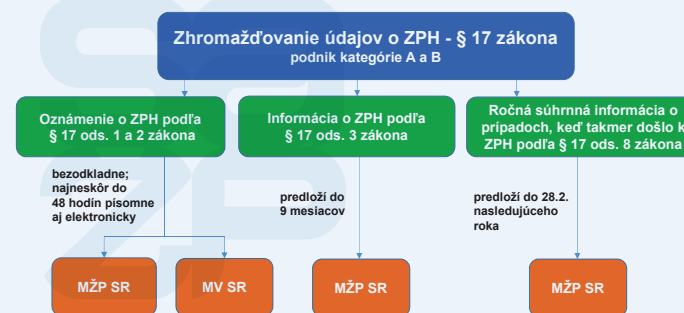
Prevádzkovateľ podniku kategórie B zabezpečí pravidelné informovanie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá ZPH, o bezpečnostných opatreniach, ako aj o pokynoch, ako sa má verejnosť správať pri ZPH, minimálne raz za päť rokov. Tieto informácie má povinnosť uviesť na svojom webovom sídle.

V prípade, ak môže dôjsť k ZPH s cezhraničnými účinkami, prevádzkovateľ predloží informácie aj Ministerstvu životného prostredia SR a Ministerstvu vnútra SR na účel informovania iného štátu.

Zhromažďovanie údajov o ZPH

Prevádzkovateľ oznámi ZPH bezodkladne Ministerstvu životného prostredia SR a Ministerstvu vnútra SR; najneskôr do 48 hodín prevádzkovateľ zašle oznámenie o ZPH uvedeným ministerstvám aj elektronicky v ustanovenej forme uvedenej vo vyhláske. V prípade, že ZPH spĺňa jedno z kritérií podľa prílohy č. 3 zákona o haváriách, Ministerstvo životného prostredia SR poskytne Európskej komisii najneskôr do jedného roka odo dňa jej vzniku informácie uvedené v § 17 ods. 6 zákona o haváriách.

Finančné krytie zodpovednosti za škodu

Prevádzkovateľ podniku kategórie B zabezpečí finančné krytie zodpovednosti za škodu, ktorá môže vzniknúť v dôsledku ZPH. Finančné krytie musí zodpovedať predpokladanému rozsahu následkov ZPH, pričom sa zohľadní výsledok posúdenia rizika.

Orgány štátnej správy na úseku prevencie ZPH

Úlohy orgánov štátnej správy na úseku prevencie ZPH vymedzuje § 23 zákona o haváriách. Ministerstvo životného prostredia SR je ústredný orgán štátnej správy na úseku prevencie ZPH. V odsekoch 4 až 7 sú vymedzené kompetencie ostatných orgánov štátnej správy na úseku prevencie ZPH.

Štátnu správu v prvom stupni vykonáva podľa súčasných platných právnych predpisov odbor starostlivosti o životné prostredie okresného úradu v sídle kraja.

Štátnym dozorom na úseku prevencie ZPH sa zisťuje, ako prevádzkovatelia plnia povinnosti ustanovené zákonom o haváriách, súčasťou je vykonávanie kontrol koordinovaným spôsobom. Koordináciu kontrolnej činnosti podľa zákona o haváriách zabezpečuje Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Štátna správa na úseku prevencie ZPH

- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo vnútra SR,
- Okresné úrady v sídlach krajov,
- Okresné úrady,
- Slovenská inšpekcia životného prostredia,
- Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce,
- Krajské riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru a okresné riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru,
- Úrad verejného zdravotníctva a regionálne úrady verejného zdravotníctva,
- Hlavný banký úrad a obvodné banky úrady.

Informačný systém prevencie ZPH

Jeho cieľom je predovšetkým komplexne zhromažďovať údaje a poskytovať informácie o prevencii ZPH. Zabezpečuje zoskupovanie údajov odosielaných do EÚ databáz prevádzkovaných prostredníctvom Joint Research Centre a údaje pre spracovanie správ podávaných Európskej komisii za Slovenskú republiku. Informačný systém prevencie ZPH prevádzkuje, aktualizuje a jeho obsah zverejňuje Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré poverilo touto úlohou Slovenskú agentúru životného prostredia.

Proces prevencie závažných priemyselných havárií v SR

Ministerstvo životného prostredia SR
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
www.minzp.sk

Slovenská agentúra životného prostredia
Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica
www.sazp.sk

Grafický dizajn: Slovenská agentúra životného prostredia
Tlač: DMS, s.r.o.
Náklad: 1 000 ks
Text neprešiel jazykovou úpravou.

Vytlačené v rámci projektu SAŽP „Projekt Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета 2017“, financovaného z Environmentálneho fondu 2017.

November 2017

